

Referat fra økologigruppemøte 19.04.2012,
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Liv Dervo (gruppeleder, Nannestad), Marie Strand (Ullensaker), Bjørn Hagen (Ullensaker), Tor Fodstad (Eidsvoll), Leiv O. Knutson (Nes), Stig Nordli (Hurdal), og Leif Nilsen (Fylkesmannen i Oslo og Akershus) og Helge B. Pedersen (prosjektleder). I sak 10 også Torbjørn Østdahl (GLB).

Forfall: Kirsten Andersen (Østre Toten)

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	<p>Referat fra forrige møte (19.01.12) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.</p>	
2	<p>Register over drikkevann Det skal etter hvert sendes inn oppdatert og endelig register over drikkevannskilder, iht. Vannforskriftens § 17. Fristen for avlevering er noe uklar. Omfatter kilder med uttak over 50 pe eller over 10 m³ per dag. Gjelder også de som er tiltenkt slik bruk i fremtiden.</p> <p><u>Konklusjoner:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Økologigruppa ferdigstiller uansett oversikten over registeret med det første. Det som ligger i karakteriseringsnotatet anses i utgangspunktet for å være korrekt. • Men i Vannverksregisteret ligger i dag inne Damtjern, Nettsjøen og Tisjøen i Eidsvoll og ingen fra noen av de andre kommunene innen vårt VO. http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=233&trg=MainArea_5661&MainArea_5661=5631:0:15,2873:1:0:0::0:0 • Damtjern skal ikke være med lenger. De eneste som skal være med er: Tisjøen og Nettsjøen i Eidsvoll, samt Røjtjern i Hurdal og Hurdalssjøen. Skal flere med, må det gis beskjed til prosjektleder straks og <u>innen 4. mai</u>. • Alle kommuner sjekker også opp om det er noen grunnvannsdrikkevannskilder som skal inn. 	<p>Alle kommunene</p> <p>Alle kommunene</p>
3	<p>Div. orienteringssaker Det ble gitt korte orienteringer om følgende saker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Referansegruppemøtet den 29.02. • Karakteriseringsnotatet er ferdigstilt. • Vesentlige vannforvaltningsspørsmål, begge notatene er avsluttet og levert VRM. • Status miljøgiftundersøkelsen. Avtalen ok. Blir ferdig fra NIVA 31.08.12 • Fagtreff 26.03.12. Store utbygginger og vannforskriften. se www.vannforeningen.no /seminarer / foredrag. • Vannmiljøkonferansen 27.-28.03, se www.vannportalen.no • Norsk Vannforening/Statens vegvesen 12.04, se www.vannforeningen.no /seminarer / foredrag og www.vegvesen.no/norwat • Fagtreff SLF 17-18.04. Referat ligger på: https://www.slf.dep.no/no/miljo-og-okologisk/jordbruk-og-miljo/vann-og-forurensing#presentasjoner-fra-fagsamlinger-og-konferanser • Brosjyre lages av FM Østfold og Oslo/Akershus om kantsoner i jordbruket. Målgruppe er gårdbrukere og det gjelder for eksisterende kantsoner. I tillegg vurderer de samme å lage en annen brosjyre om regelverket rundt kantsoner. • Elvemusling undersøkt i Gjødningelva og Hurdalselva. Rapport oversendes fra FM O/A til prosjektleder (legges senere ut på hjemmesiden). • Ny rapp. om overvåkingen av Vorma. NIVA-rapporten oversendes fra FM. 	

	<ul style="list-style-type: none"> Klassifisering av 4 utvalgte VF er delvis gjennomført. Bunndyr og vannkjemi OK. Døgnfluer ble ikke funnet i Holsjøvassdraget, - mulig miljøgifter eller forsuring. Begroingsalgene skal kartlegges i sommer. NIVA-notatet skal ferdigstilles innen 31.10.12 	
4	<p>Status for Vann-nett og annen info fra FM <u>Leif Nilsen orienterte om at:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Mye data fra karakteriseringsnotatet er lagt inn i Vann-nett, men noe gjenstår fortsatt. Det pågår fortsatt diskusjoner tilknyttet Vann-nett og inndelinger i VF mm. FM er i dialog med Jernbaneverket/Vegvesenet vedr. utfyllingen av sprengstein i Vorma. De har fått varselet om reguleringsplan. Inndeling i VF for grytehullsjøene er ikke avklart. Det er endelig avklart at VF Vorma og VF tilløpsbekker til Vorma skal være hver sine VF. Innspillet fra GLB om å splitte VF Andelva i en hoved-VF og en som omfatter sidefeltene, er ikke avgjort enda. <p><u>Økologigruppa ga innspill til FM om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> At det blir særskilt fokus på hvorvidt storørreten og harren i Vorma gyter i eller i nærheten av planlagt steindeponering eller berøres av reguleringsarbeidet. NINA har el-fiskebåt som evt. kan forestå fiskekartlegging i Vorma. Det var et ønske om at FM ga oss tydelige signaler på hvordan klassifisering og overvåking av de mange bekkene rundt VF «Tilløpsbekker til Vorma» bør håndteres. Der FM gjør endringer under innleggingen av data, slik at det ikke lenger er i samsvar med karakteriseringsnotatet, bør prosjektleder varsles, slik at han igjen kan orientere videre. Det antas at det i hovedsak vil være prosjektleder/kommunene som møter publikum og må redegjøre for hva som ligger på Vann-nett. 	<p>Leif</p> <p>Leif</p> <p>Leif</p>
5	<p>Videre kunnskapsinnhenting Det viktigste nå er å få igangsatt klassifiseringen/problemkartlegging, se sak 6 og 7. <u>Konklusjoner annen kunnskapsinnhenting:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ajourført litteraturliste for vassdrag i VO fulgte som vedlegg til innkallingen. Supplerende oversikt over foretatt/eksisterende rapporter mm sendes fortløpende til prosjektleder. Alle tar en sjekk i forhold til hva som finnes av opplysninger, utover det som er fanget opp i karakteriseringsnotatet, når det gjelder rødlistede, vannlevende arter. Tilbakemelding gis til prosjektleder <u>innen 4. mai</u>. Langtonbekken og Makrellbekken sjekkes opp mht. barrierer fra veg. Bekkene befares først av Tor Fodstad, Eidsvoll FS og Hurdalsjøen FA sammen med prosjektleder før det evt. meldes inn til SVV. Fordi FM allerede har igangsatt oppfølgende kartlegging av elvemusling, forventes datagrunnlaget her å være godt nok. Hvis historisk utbredelse i Hurdalselva ikke er kartlagt i rapportene, må det følges opp. Bør inn før miljømål settes. VO følger opp tidligere innmeldte ønsker om at de 4 forslagene til nasjonale overvåkingslokaliteter støttes, og at det henstilles til også å ta med fisk som kvalitetselement. Innspillet gis direkte til DN/Klif. Samtidig etterspørres når det ventes å ta en endelig avgjørelse til lokalitetsvalget. 	<p>Alle</p> <p>Alle</p> <p>Tor og Helge</p> <p>Helge/Stig</p> <p>Helge og evt. Runar Bålsrud</p>
6	<p>Klassifisering - bestilling <u>Økologigruppa anbefaler overfor prosjektgruppa at bestillingen/anbudet på klassifisering bygges opp med følgende rammer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Aktuelle VF er alle de som i notatet «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål» er oppført i vedlegg 1 med påvirkning fra landbruk/spredt avløp/kommunale utslipp, unntatt de som inngår som forslag til nasjonal overvåking og de 4 som alt er igangsatt. Det utgjør da 11 VF. 	<p>Følges opp videre av prosjektgruppa</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Vannområdet bidrar med prosjektleder som kjentmann/feltassistent, og gjerne en fra kommunene i tillegg. • Behov for antall stasjoner per VF og forslag til steder avklares direkte mellom kommunens representant i økologigruppa og prosjektleder per telefon el.l. Det bør ikke tas flere stasjoner enn det som ansees for nødvendig. • Det måles både på begroingsalger og bunndyr i alle aktuelle elve-VF (for både å fange opp næringsstofftilførsler og organisk belastning) samt vannkjemi for å styrke beslutningsgrunnlaget. • Det måles på kjemi, bunndyr og planteplankton i innsjø (kun 1 innsjø), prøven skal fortrinnsvis tas nær utløpet. • Målet med oppdraget er å fastsette en økologisk tilstand iht. vannforskriftens bestemmelser om klassifisering, gitt i forskriftens vedlegg V. • Resultatene skal presenteres i en rapport, med normaliserte EQR-verdi for de(t) biologiske kvalitetselementene og de kjemiske støtteparameterne per stasjon og VF. Det skal danne grunnlaget for å avgjøre hvorvidt vannforskriftens krav til minst "God" økologisk tilstand er oppnådd eller ikke per VF. • I rapporten legges også inn resultatene fra de 4 VF som er kartlagt. • Alle resultater skal legges inn i Vannmiljø, senest 1 måned etter avsluttet oppdrag og inkludere de 4 VF som er ferdige. • Foreløpige resultater skal oversendes innen 10. januar 2013* • Rapport skal foreligge som utkast innen 1. mars 2013, og være avsluttet innen 1.05. • Det tas forbehold om at noen VF kan tas ut av kontrakten og at det kan gjøres øvrige endringer, dersom pristilbudene overgår forventede økonomiske rammer eller er faglig anbefalt. • Det legges inn muligheter for opsjon på tilleggsoppdrag som ledd i klassifiseringsarbeidet i Vannområdet. • Hvis det under karakteriseringsarbeidet påvises rødlistearter, skal de legges inn i artsdatabasen av oppdragstaker samtidig med innlegging i Vannmiljø. • Dersom anbudsgivere mener at anbudet mangler vesentlige oppgaver for å ivareta vannforskriftens krav, bes de om å oppgi hva det er, og prise tilleggsoppgaven. For eksempel er det ønskelig at konsulenten vurderer valg av stasjoner og om det er behov for tilleggsstasjoner. <p><i>*Merknad: Dato ble senere endret til 31.12.12 av prosjektgruppa pga. frist for Fylkesmannen</i></p>	
7	<p>Videre problemkartlegging <u>Konklusjoner:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er <u>ikke</u> behov for oppfølgende undersøkelser innenfor påvirkningen forsurening. Tilstanden ansees tilstrekkelig kjent i VO til at dette kan tas inn videre i en tiltaksanalyse. • Det er <u>ikke</u> behov for oppfølgende undersøkelser innenfor påvirkningen fremmede arter. Tilstanden ansees tilstrekkelig kjent i VO til at dette kan tas inn videre i en tiltaksanalyse. • Det er <u>behov</u> for ytterligere kartlegging/klassifisering i VO der påvirkningen er fysiske inngrep, men saken utsettes til neste møte. • Det er <u>behov</u> for ytterligere kartlegging/klassifisering i VO der påvirkningen er miljøgifter/forurensing, men saken utsettes til neste møte. 	<p>Til neste møte Til neste møte</p>
8	<p>Overvåking Det skal overvåkes på 3 nivåer: Basisovervåking, tiltaksovervåkingen og problemkartlegging. En overvåkingsveileder finnes på: http://www.vannportalen.no/oversikt.aspx?m=42591 På neste møte er det et mål å bli kjent med kravene til overvåking, og avgi en full oversikt over hvem som i dag overvåker, hva det overvåkes på, samt hvilke VF som skal overvåkes videre og på hva. Følgende overvåkingsprogrammer er foreløpig kjent at finnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nasjonal overvåking 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Resipientovervåkingen • Badevannsovervåkingen • OSL • GLB • Vegvesenet • Forsvaret (øvingsfeltet) • FM/Verneplan Elstad • Forsuring/kalking <p>Denne oversikten må verifiseres/suppleres på neste møte.</p>	Alle forbereder seg til neste møte
9	<p>Miljømål Miljømål settes per VF ut fra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vannforskriftens minimumsmål • kSMVF (settes nå evt. av andre enn VO) • Brukermål – drikkevann • Brukermål – bading • Brukermål – jordvanning • Brukermål – kostholdsråd (fisk) • Miljømål – rødlistearter oa. <p>Det bør være et mål på neste møte å avklare hvilke VF som bør ha ulike brukermål/miljømål utover minimumsmålene. Om badevann, se: http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=233&trg=MainLeft_5583&MainArea_5661=5583:0:15.1363:1:0:0::0:0&MainLeft_5583=5603:41607::1:5585:1:::0:0</p>	Alle forbereder seg til neste møte
10	<p>Informasjon fra GLM om dagens manøvrering Torbjørn Østdahl orienterte, deriblant om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • GLB er en interesseorganisasjon for kraftverkseiere i Glommavassdraget, og formålet er å disponere vannet optimalt for kraftproduksjon. De har ingen reguleringsrett. Reguleringen av Hurdalssjøen skjer gjennom en avtale med Hafslund. • Det er Hafslund som eier og avgjør hvordan kraftverkene kjøres i praksis, men Akershus fylkeskommune eier fallrettighetene i Bønsdalen. • GLB har god miljøfaglig kompetanse. • GLB regulerer kun Hurdalssjøen, ikke overforliggende innsjøer. • MEV eier alle de aktuelle dammene i ovenforliggende innsjøer. • Dagens manøvrering tar utgangspunkt i utkastet fra 1996. De avventer nå fastsetting av manøvreringsreglementet fra NVE. En oversikt over praktiserende manøvreringsreglement med statistikk over vannstanden i Hurdalssjøen ble overlevert, og følger som vedlegg til dette referatet. • GLB har i dag en overvåking som innbefatter biologien i tilløpselver. LFI har utført dette de siste årene. Det gis ut en samlerapport ca. hvert 5. år. Den er sendt oss. • GLB ønsker å følge dagens manøvreringspraksis i tiden framover. • Reguleringen av Vorma er en del av reguleringen av Mjøsa. NVE avgjør og styrer hvordan dette håndteres mht. å avverge av flomskader med mer. 	
11	<p>Eventuelt Fra Ullensaker kommune overtar Bjørn Hagen etter Marie Strand som kommunens representant i økologigruppa (men hun fortsetter i de to andre gruppene).</p>	
<p>Neste møte Tid: Mandag 11. juni. kl. 09.00 – 15.00. Sted: Nannestad. Helge B. Pedersen (ref.)</p>		Liv/Helge

Postadresse	Telefon	E-post
Vannområdet Hurdalvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	Telefaks	Internett
Teicalleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		